

Hur får vi in dem som står långt utanför arbetsmarknaden?

Presentation av Jan Edling vid ESF i Gävle

7 november 2019

FLEXICURITY

2019-02-22

Rapport om den svenska arbetsmarknaden

- Tre decennier av minskad sysselsättning med olika strategier att ta hand om dem som inte fick plats på arbetsmarknaden:
 - Arbetslöshet
 - Långtidssjukskrivning
 - Förtidspensionering
- Utblick mot 2050 som visar att Sverige kommer att behöva många i arbete för att klara den ökande andelen äldre och barnens behov av längre utbildning
 - Vi behöver ett nytt mål – en högre sysselsättningsgrad för att klara detta
 - Invandrarna kommer att vara Sveriges främsta tillgång jämfört med andra länder i Europa (förutsatt att vi klarar integrationen i arbetslivet)

Rapport om den svenska arbetsmarknaden (forts)

- Blott arbetsmarknadspolitik skapar inga nya jobb - Sverige behöver investera i utbildning, export, bostäder, infrastruktur mm
- Arbetsmarknadspolitikens resurser har förändrats radikalt under dessa decennier – nu är det dags att bygga nästa generation av arbetsmarknadspolitik

Strategier för kvarvarande grupper av arbetslösa - invandrare

- Nyanlända – fortsatt arbete med validering, utbildning, snabbspår mm
- 1:a och 2:a generationens invandrare i förorterna – nuvarande strategier otillräckliga - vi måste ge stöd till barn och föräldrar från vaggan till gymnasiet
- Stöd till föräldrar med svag utbildningsbakgrund (särskilt kvinnor)
 - Stöd till likvärdighet i förskola och skola
 - Stöd till skapandet av en kulturell bredd i förskola och skola
- Invandrares deltagande i arbetsmarknaden av central betydelse för att klara framtidens arbetskraftsförsörjning

Strategier för kvarvarande grupper av arbetslösa - funktionsnedsatta

- 166 000 av de inskrivna vid Arbetsförmedlingen har funktionsnedsättning
- Samhall, som tagit emot en del av dessa, har allt hårdare arbetsvillkor
- Alltsedan 1990-talskrisen har 1970-talets långtgående främjandelagstiftning legat i träda eftersom arbetsmarknadens krav varit så höga
- Den stora efterfrågan på arbetskraft har på nytt öppnat förutsättningarna att tillämpa Främjandelagen, utnyttjande av hjälpmedel på arbetsplatsen.
- Även Diskrimineringslagstiftningens möjligheter att pröva arbetsorganisationers allsidighet bör tillämpas

Strategier för kvarvarande grupper av arbetslösa – långvarigt arbetslösa

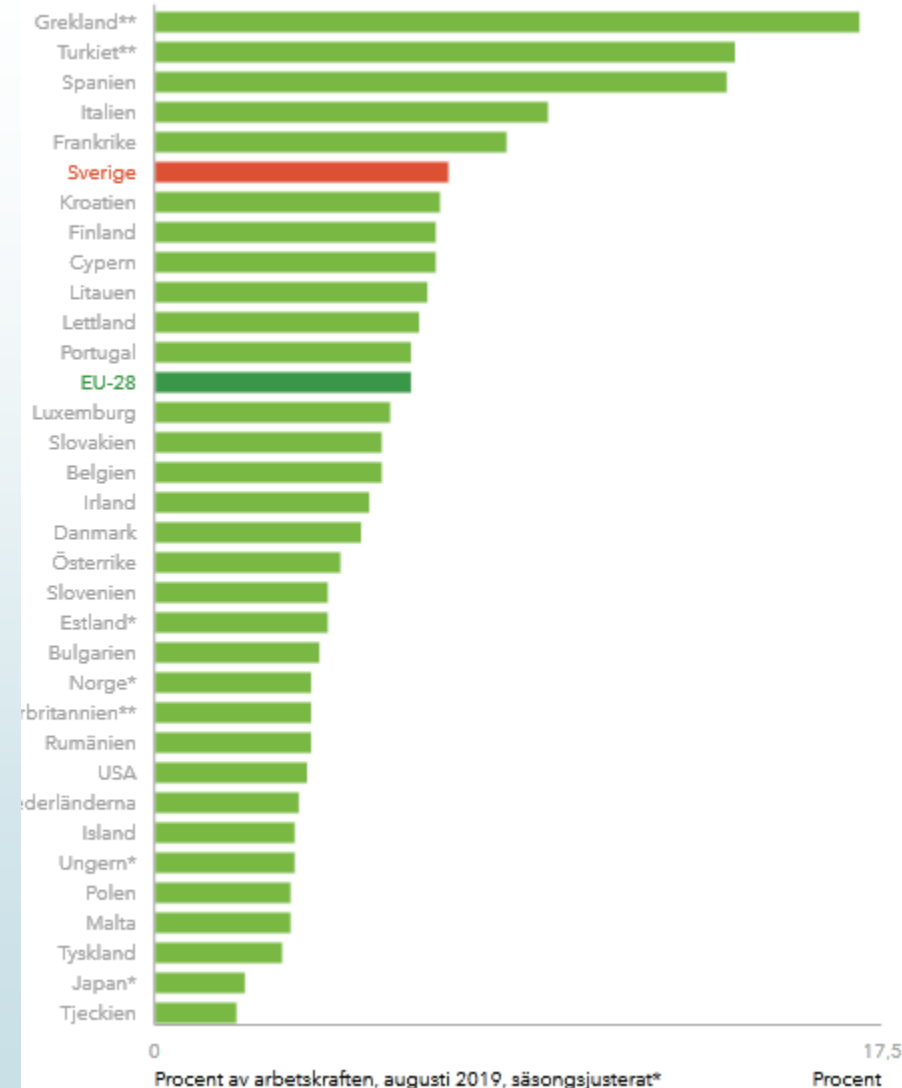
- 88 000 har varit öppet arbetslösa eller i program mer än 3 år de senaste 10 åren.
- Av dessa har drygt 35 procent varit arbetslösa eller i åtgärder mer än 7 av de senaste 10 åren.
 - Drygt hälften av dessa har funktionshinder
 - 60 procent är över 50 år
 - Drygt hälften är födda i Sverige
 - 40 procent är födda utanför Europa

Sysselsättningsgrad bör vara politikens mål – inte arbetslöshet

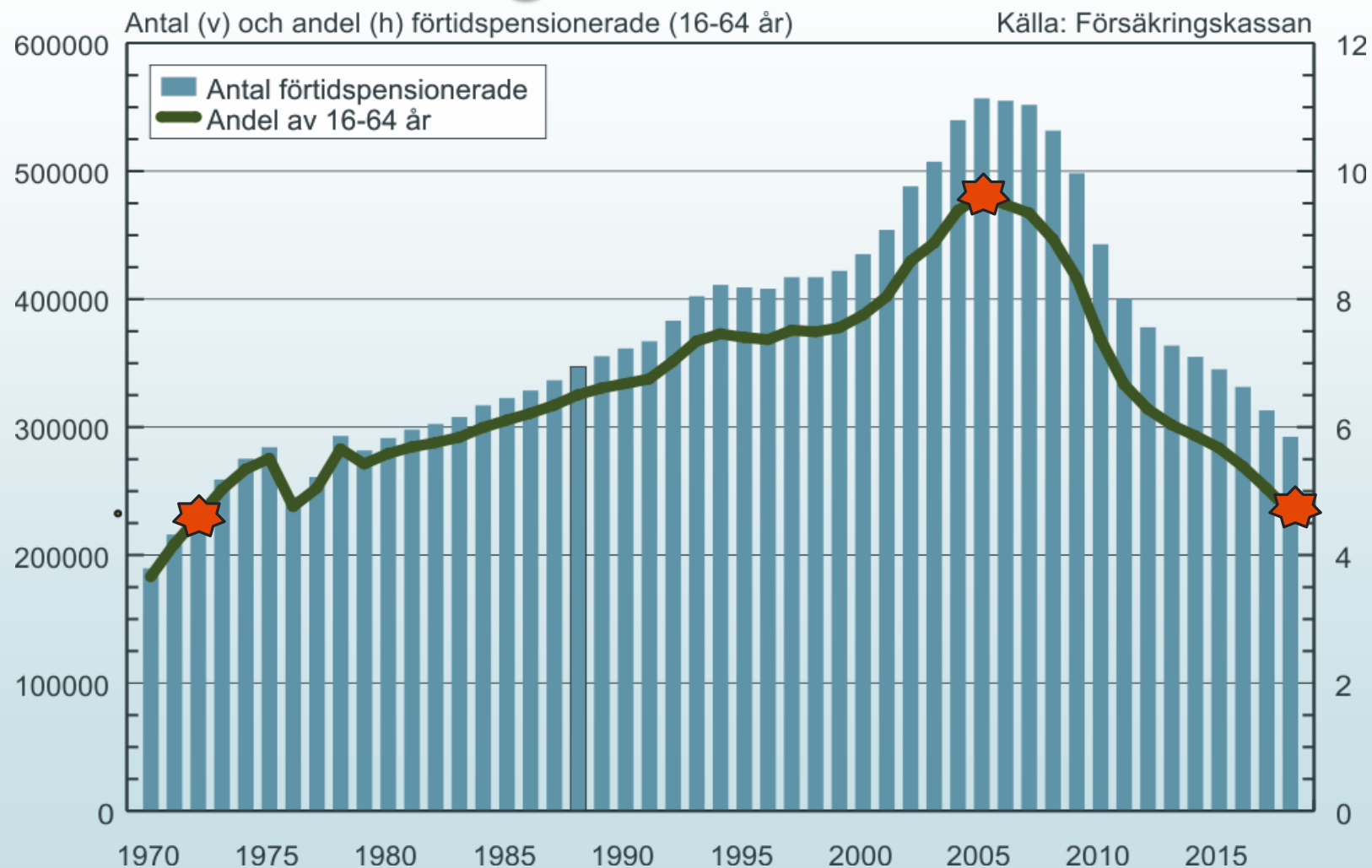
- Dagens mål för sysselsättningspolitiken är "lägsta arbetslöshet i EU 2020"
- Ett omöjligt mål
 - Går inte att jämföra med länder som har en restriktiv invandring
 - Går inte att jämföra länder med olika sysselsättningsgrad för kvinnor (Sverige högst)
 - Sverige är det land där flest äldre arbetar (78 % av alla 55-59 år, 58 % av alla 60-64 år, 5 % av alla 65-69 år och 1 procent av alla över 70 år)
 - Går inte att jämföra arbetslöshetens storlek i länder med olika system för sjukpenning och förtidspensionering. Många länder har generösa villkor för tidiga avgångar
 - Andelen förtidspensionerade i Sverige är idag lika hög som 1972 – 4,7 procent (jämfört med 9,4 procent 2004)

Arbetslöshet, 15-74 år - internationellt

Källa: Eurostat via Macrobond

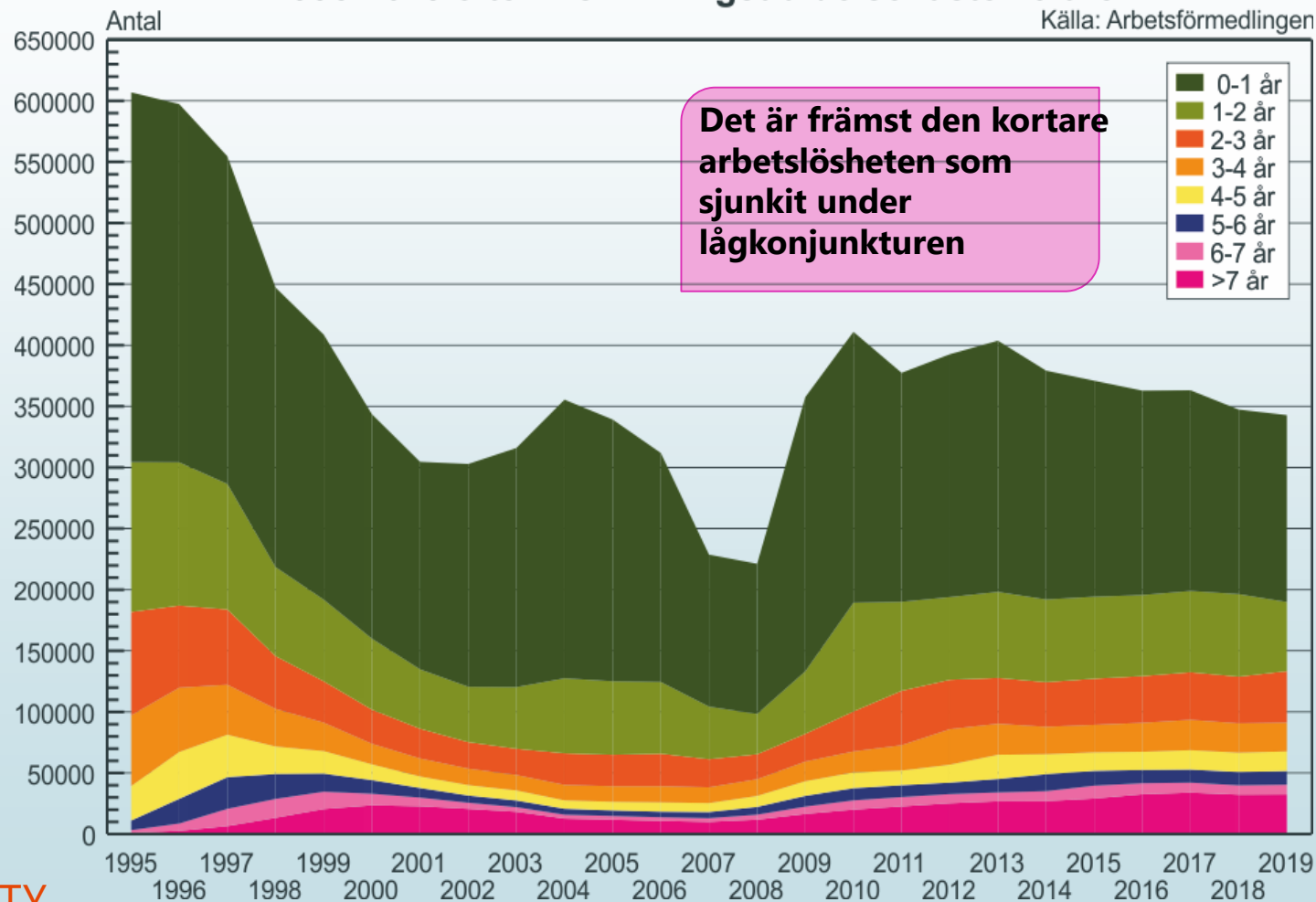
Andelen förtidspensionerade den lägsta sedan 1976

Arbetslösheten har varit hög trots högkonjunktur

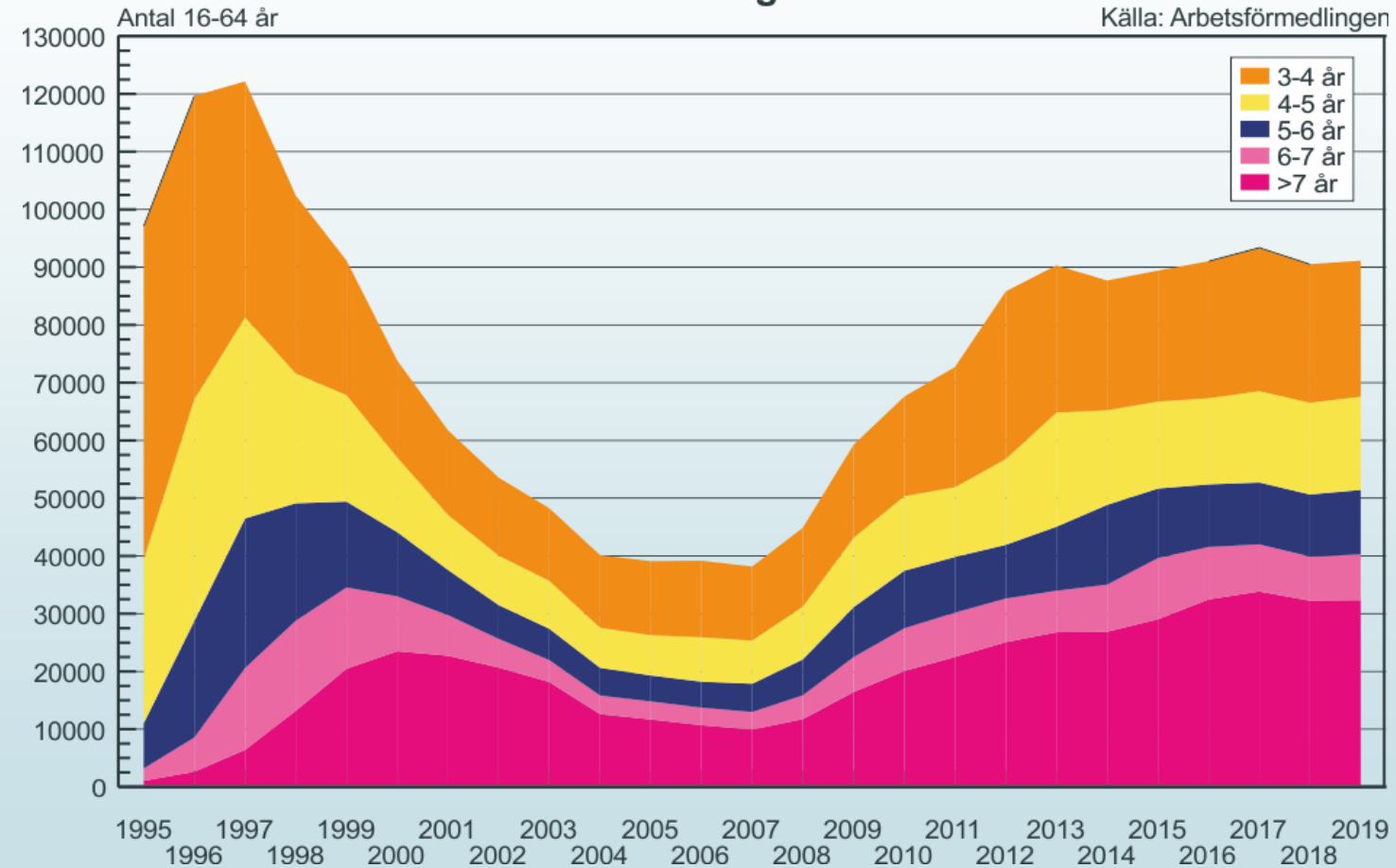
Öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd
1995-2019 efter inskrivningstid de senaste 10-åren

Källa: Arbetsförmedlingen

Under högkonjunkturen har den längre arbetslösheten fortsatt att stiga

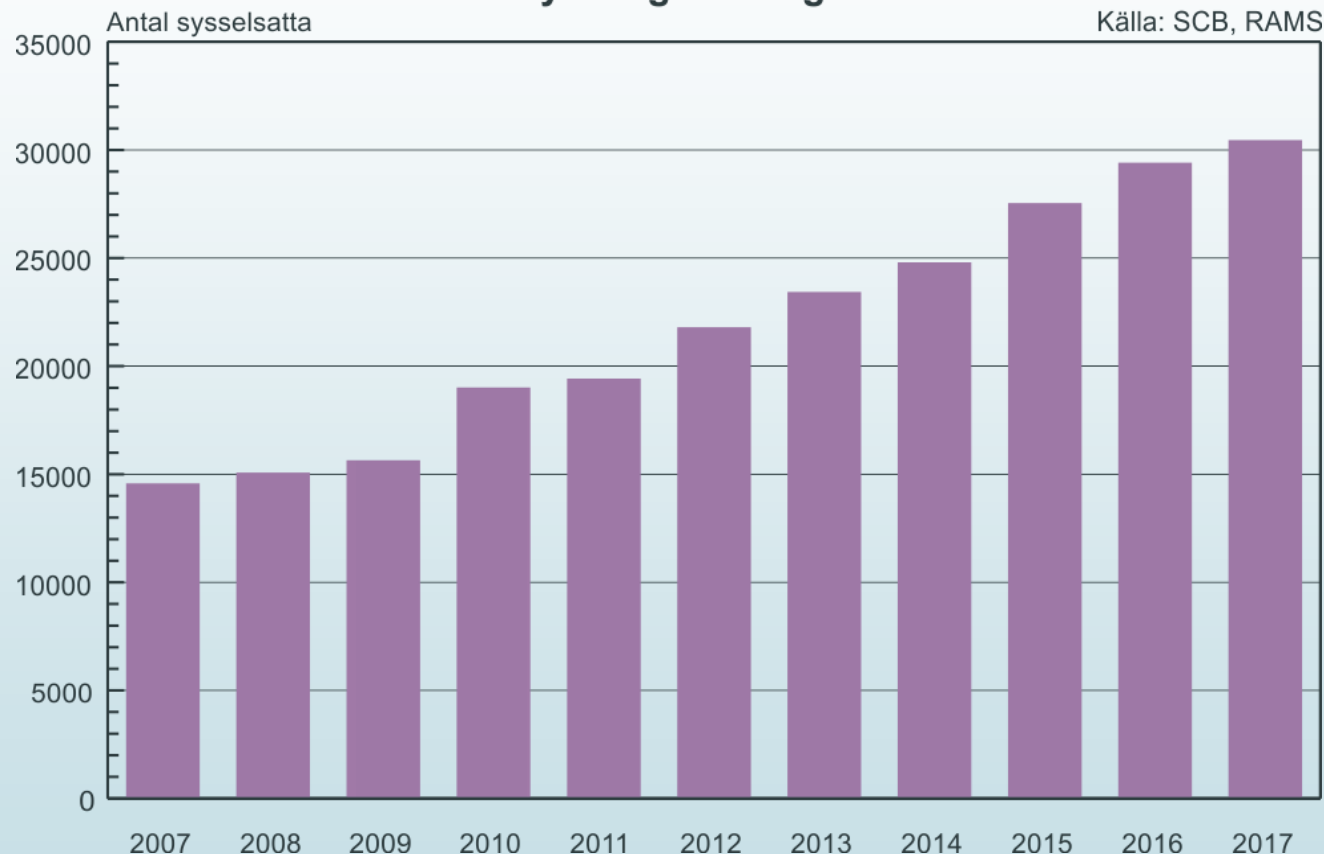
Öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd
1995-2019 efter inskrivningstid de senaste 10-åren

Antalet sysselsatta i arbetsförmedlingar och rekryteringsföretag mer än fördubblat sedan 2007

- Samtidigt har det rått stor brist på välutbildad arbetskraft!
- Hur många fler kommer att arbeta med stöd och matchning när arbetsmarknadspolitiken privatiseras och kommunaliseras?

Sysselsatta i arbetsförmedlingar
och rekryteringsföretag 2007-2017

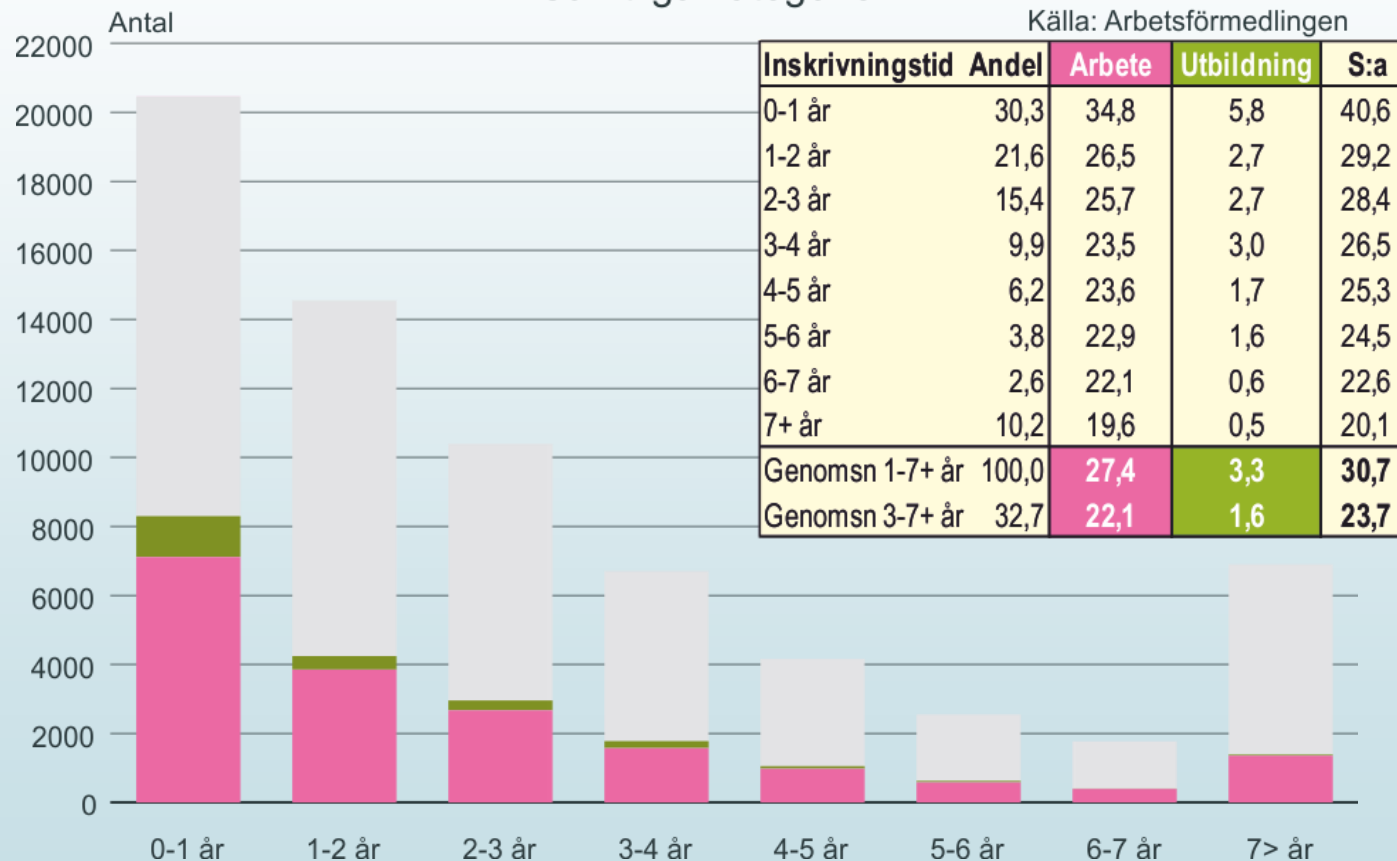
Stöd och matchning – en pilot för en framtida arbetsmarknadspolitik?

- Stöd och matchning omfattar idag cirka 13 procent av de arbetslösa
- AF anvisar och den arbetslöse väljer leverantör enligt LOV
- Målet är att fånga in alla grupper av inskrivna oavsett ålder, nationalitet och inskrivningstid
- 2018 hade 31 procent gått till arbete eller utbildning efter 90 dagar, men de allra flesta är yngre med kort inskrivningstid
- Resultaten för dem som varit inskrivna länge är betydligt lägre
- En majoritet av de som går till arbete eller utbildning har dock fortfarande offentligt stöd efter 90 dagar
- Observera att dessa resultat har uppnåtts 2018 då fortfarande högkonjunktur rådde

Status 90 dagar efter att man lämnat STOM efter inskrivningstid månaden man lämnade

Samtliga kategorier

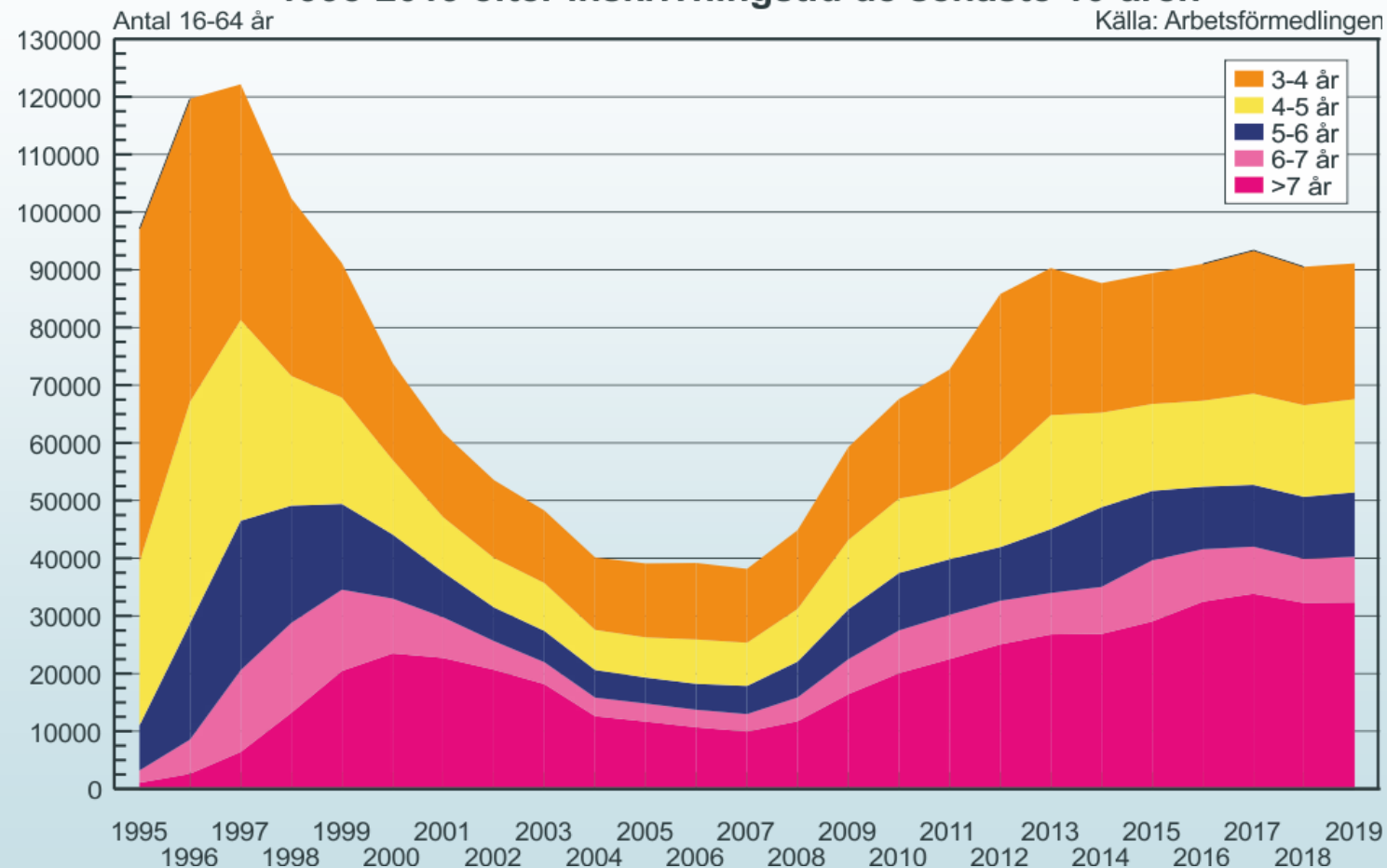
Källa: Arbetsförmedlingen

De flesta går tillbaka till långtidsarbetslöshet

- Vi går nu mot en lågkonjunktur
- Antalet personer med lång inskrivningstid kommer nu att öka snabbare
- Det blir svårare för alla arbetsmarknadspolitiska program att uppvisa goda resultat

Öppet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd
1995-2019 efter inskrivningstid de senaste 10-åren

You can check out any time you like,
but you can never leave

The Eagles, Hotel California

Tack för mig

